

**Palvelualojen
ammattiliitto**
Servicefacket

Lausunto

13.02.2024

Asia: VN/32455/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle työttömyyskassojen tehtävien laajentamista koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Palvelualojen ammattiliitto PAM ry kiittää mahdollisuudesta antaa näkemyksensä työttömyyskassojen tehtävien laajentamista koskevasta lainsäädännöstä. Hallituksen muutosesityksellä annettaisiin työttömyyskassoille mahdollisuus tarjota jäsenilleen työllisyyttä tukevia palveluita. Lakimuutoksen myötä työttömyyskassat voisivat tarjota työnvälitystä, tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita, asiantuntija-arviointeja, valmennuksia sekä muita näihin verrattavissa olevia palveluita jäsentensä työllisyyden tukemiseksi. Työttömyyskassojen tarjoamat palvelut täydentäisivät julkisia työvoima- ja yrityspalveluita ja olisivat vapaaehtoisia kassojen jäsenille.

PAMIN KANTA

PAM kannattaa hallituksen esitystä mahdollistaa työttömyyskassoille yksityisten työvoimapalveluiden tarjoaminen omille työttömille jäsenilleen. Työttömyyskassoilla on kattavat tiedot omista työttömistä jäsenistään, ja ne pystyvät räätälöimään sellaisia työvoimapalveluita, joilla tuetaan jäsenten työllistymistä. Työttömyyskassojen yksityiset työvoimapalvelut täydentäisivät julkisia työvoimapalveluita. Samalla mahdollistuisi myös työttömyyskassojen ja kuntien välinen yhteistyö. Muutos on tärkeä, koska se edistää viranomaisten välistä yhteistyötä niin, että työtön asetetaan aidosti palvelun keskiöön. Tällä tavalla pystytään luomaan riittävän yksilölliset palvelukokonaisuus, jossa työttömän tarpeet ja tavoitteet huomioidaan yksilöllisesti.

PAM pitää erityisen tärkeänä, että työttömyyskassoille annetaan oikeus tarjota työnvälityspalveluita. Työttömien työllistymistä voidaan paljon edistää, kun rakennetaan erilaisia siltoja työttömyyskassojen ja työpaikkojen välillä. Näin voidaan edistää avoimien työpaikkojen ja tekijöiden kohtaamista. Monesti työttömät kaipaavat apua konkreettisesti löytää työpaikkaa. Lakimuutoksella mahdollistetaan uusia toimintatapoja ja ratkaisujen löytämistä.

PAM pitää tärkeänä sitä, että työttömyyskassojen tarjoamat palvelut eivät ole työttömiä velvoittavia eikä palveluiden laiminlyönnistä seuraa sanktioita. PAM kuitenkin suosittelee, että työttömyyskassojen työvoimapalveluihin osallistumisesta maksettaisiin työttömyyspäivärahan korotusosaa ja kulukorvauksia. Näin motivoitaisiin työttömiä osallistumaan ja hakeutumaan työttömyyskassojen työvoimapalveluihin. Niiltä päiviltä, jolloin henkilö ei osallistu, ei myöskään makseta työttömyyspäivärahan korotusosaa eikä kulukorvauksia. Tällä tavalla työttömyyskassojen palveluista tulisi vaikuttavampia ja halutumpia. Muussa tapauksessa, niin kuin hallituksen esityksessä on arvioitu, halukkuus osallistua työttömyyskassojen järjestämiin työllisyyspalveluihin voisi jäädä vähäiseksi.

PAM ei yhdy hallituksen arvioihin siitä, että kassojen jäsenmaksun verovähennyskelpoisuuden vuoksi uudistuksesta koituisi julkiselle taloudelle lisää kustannuksia. Hallituksen esityksessä ei ole tarkemmin avattu, mitä tällä tarkoitetaan ja kirjaus on erittäin epämääräinen ja huonosti arvioitu kaiken kaikkiaan. Kun kassat edistävät työttömien työllistymistä, vahvistaa tämä julkista taloutta paljon enemmän kuin mitä kassojen jäsenmaksujen verovähennysoikeudella vaikutetaan julkiseen talouteen. Kokonaisuutena arvioiden julkinen talous muutoksen myötä vahvistuu. Tämän lisäksi vakuutetut itse osallistuvat palveluiden rahoittamiseen maksamalla vakuutusmaksujaan toisin kuin julkisten työvoimapalveluiden osalta. Lakiesityksellä myös helpotetaan kuntien ja TE-toimistojen rahoitustaakkaa ja kaikille työttömille työvoimapalveluiden järjestämistäakkaa.

PAM lisäksi pitää epämääräisenä hallituksen esityksen kirjausta kassojen työvoimapalveluihin liittyvästä valvontatyöstä. Hallituksen esityksen mukaan kassojen työvoimapalveluiden valvontatyö kohdistetaan Finanssivalvonnalle, koska työttömyyskassojen toimintaa valvoo tällä hetkellä Finanssivalvonta. Hallituksen esityksessä ei ole avattu, mitä tällä tarkoitetaan käytännössä ja miten Finanssivalvonta valvoo kassojen työvoimapalveluiden järjestämistä. PAM pyytää hallitusta täydentämään tätä kohtaa, jotta kassat ymmärtäisivät ja tietäisivät Finanssivalvonnan roolin ja tehtävän kassojen tuottamien työvoimapalveluiden osalta.

Lehtimäki Nora
Palvelualojen ammattiliitto PAM ry